

# KOSTELECKÝ ANDĚL

Věstník Římskokatolické farnosti sv. Andělů strážných  
v Kostelci nad Černými lesy

Číslo 6. XVII.ročník Vychází v červnu 2019



Vážení čtenáři,

poslední květnový den se na faře v Kostelci uskutečnila přednáška organizovaná Křesťanskou akademií. Přednášející P. Slámečka nám nastínil situaci (ne)víry u většiny dnešních lidí a také u obrazu církve, jakou má asi většina v naší zemi. Položil otázku, jak to řešit. Ale uklidnil nás, nepožaduje od nás odpovědi, když nám sdělil, že tentýž týden bylo setkání v Betlémské kapli v Praze, kde se sešli významné osobnosti ze světa poznání a teologie a dospěli k tomu, že na to nemohou najít odpověď.

Jedna zapálená sestra nám připomněla, že když chceme někomu něco předávat, že bychom měli hořet. To jest modlit se a postit. Rozvinutá diskuze přinesla velice mnoho hezkých okamžiků a probíhala ve skvělém bratrsko-sesterském duchu. Někdo vyjádřil, že pro něho je to hledání cest, přičemž u každého může být úplně jiná. Přednášející tam ze svých přednášek vzpomněl, že se k víře před druhými dříve hlásí mladí evangelíci a také více spolupracují. Katolíci do poslední chvíle nedávají o sobě moc vědět. To velice oslovilo přítomné evangelíky, kteří oceňovali, že jsme ochotni uznávat svoje chyby a že se přednášející kladně o nich (jejich mládeži) zmínil.

Potom jsme zakončili setkání modlitbou Páně. Následovalo agape. Je dobře, že se tyto otevřené přednášky konají. Umožňují lidem se ve svobodě vyjádřit k různým věcem a učí nás přijímat druhého i přes jeho jiné názory.

Další události ve farnosti: Noc kostelů v Kostelci (asi 130), v Kouřimi (230) a Malotice (70). Na keramických trzích počet návštěvníků v kostele od 9,30 hod. do 14,00 hod. 740. V neděli 24.5. se uskutečnilo putování do přírody. Děkování za ni a s modlitbami za ni, na žádost její žehnání. Zazněly i modlitby za rodiny. Šlo se z Vitic po mši sv. přes Chotýš do Močedníka a zpět. V sobotu 15.6. se jede na pouť do Lehnice v Polsku. Místa, kde se stal eucharistický zázrak.

*J. Lízner, administrátor*

## **Mariánská poutní místa**

### **54. Hájek u Prahy – poutní loretánská kaple Panny Marie**

Klášteř v Hájkú, se svojí nejstarší mariánskou Loretou v Čechách a na Moravě, prožil chvíle slavné, kdy byl cílem tisíců poutníků ročně, ale prošel též těžkým obdobím, kdy na místo řeholníků a poutníků se stal střeženým objektem s tajnou vojenskou výrobou. Kdysi slavná a krásná mariánská svatyňka se stala zazděným skladištěm. Dnes se i tomuto místu pomalu začíná vracet život.

Zdejší Loreta byla první v zaalpských zemích a byla založena Floriánem Jetřichem Žďárským ze Žďáru 12 června 1623. Ten zde také dal vysázet háj, který dal místu jméno. Zakladatel sám již dřívě podnikl pouť do italského Loreta a přivezl odtud sošku Panny Marie, která byla v Hájkú uctívána. Stavba loretánské kaple v Hájkú byla dokončena do dvou let a dne 2. června 1625 kapli posvětil ke cti blahoslavené Panny Marie Loretánské pražský arcibiskup kardinál Harrach.

Floriánův syn František Adam Eusebius se postaral o duchovní správu Loretánské kaple v Hájkú velkoryse. Založil zde roku 1659 klášteř pro 12 františkánů. Místo se pak stalo jedním z nejoblíbenějších poutních míst na západě Prahy, které rozvíjelo až do roku 1950, kdy byl klášteř násilně zrušen.

Poutníci putovali do Hájkú hlavně o mariánských svátcích z okolních vsí a městeček. Procesí do Hájkú, jako každá jiná procesí do poutních míst, začínala obvykle rozloučením ve farním chrámu (nebo před ním) a pak se ubírala s korouhvemi, sochami Panny Marie, které nesly družičky, sv. Anny, nesenými vdanými ženami, a sv. Josefa, jež nesli mládenci.

Procesí vodíval některý kněz z farnosti, někdy však jenom zpěvák, který předzpěvoval mariánské písně. Pražská procesí tak prošla se zpěvem a v plné parádě celým městem až za bránu (v případě pouti do Hájkú za Říšskou bránu, která stála za Strahovským klášteřem). Tam se obvykle poutníci převlékli do všedních šatů, botky a střevice nahradily punčochy podšité silnou látkou ze starých kabátů, a sochy i „paráda“ se dala na vůz, který poutníky obvykle doprovázel, a pak se šlo po císařské silnici k bělohorskému klášteřu a dále do Hájkú. Cesta z Prahy do Hájkú byla lemována 20 kapličkami, u kterých se poutníci zastavovali a modlili. Kapličky postavil v létech 1720-1724 na náklady různých mecenášů zednický mistr František Fortýn a vymaloval malíř Schor. V horní polovině býval vyobrazen některý výjev ze života Panny Marie, v dolní polovině ze života sv. Františka. Byly zde i latinské nápisy ve formě elegických distichů.

Po modlitbách u poslední kapličky konečně dorazil průvod poutníků, oblečených opět do svátečního, pod korouhvemi ke klášteru. Zde je přivítal celý konvent. Noc strávili poutníci v ambitech kláštera, zpovídali se a modlili. Druhý den po mši svaté a kázání bylo rozloučení a poutníci se vraceli do své farnosti. Zde je před farním kostelem čekalo opět přivítání a korouhve a sochy byly uloženy v kostele. Poutníci si přinášeli pro sebe i pro své známé svaté obrázky a růžence, někteří i vodu ze studánky sv. Antonína, o které věřili, že pomáhá při očních nemocech. Zvláště slavné byly pouti roku 1723, kdy byla slavena stoletá památka založení Loretánské kaple. Podobně tomu bylo i ve výročí třístém. Dne 12. září 1926 se totiž konala v Hájku manifestace sdružené katolické mládeže, spojená s poutí.

V noci ze 13. na 14. dubna 1950 byly na příkaz Státního úřadu pro věci církevní přepadeny mužské kláštery v celé republice Státní bezpečností, sepsán veškerý majetek a řeholníci odvezeni do sběrných klášterů. Hájecký klášter se stal takovým sběrným klášterem pro mladé kleriky z různých řeholí. Roku 1951 převezli tyto chlapce jinam a do Hájku se dostali kněží, kteří byli předtím vězněni v Želivském klášteře. TNP Hájecký zanikl 20. dubna 1953. A pak bylo v Hájku vojenské skladiště.

V devadesátých letech minulého století byl hájecký areál navrácen františkánům a probíhá jeho pozvolná obnova. Přes nedostatek finančních prostředků je klášter rok od roku ve stále lepší kondici a navštěvuje ho stále více poutníků či turistů a cyklistů. Areál má totiž jedinečný *genius loci* a je vhodným místem pro meditaci či odpočinek.

*Vybral R. Jozif*



## **Aby Bible nezůstala v knihovnách, ale vydala se tam, kde žijí lidé...**

*Papež František ve své řeči na Mezinárodním biblickém kongresu připomenul téma kongresu: „Bible a život“. Zdůraznil, že jde o nedělitelné sousloví, neboť „Boží slovo je plné života“ (Žid 4,12), „trvá navěky“ (1 Petr 1,25), „nikdy nepomine“ (Mt 24,35) a člověka, který podle něho jedná, chrání před vnitřním stárnutím.*

### **Bible není pěkná sbírka posvátných knih, určených ke studiu, nýbrž Slovo života, které je třeba rozsévat**

Je důležité mít na paměti, že skrze Písmo působí Duch Svatý, živý a oživující Přímluvce. A tomu by měly sloužit veškeré příspěvky a publikované svazky. Jsou jako pracně nasbírané a poskládané dříví, kterým zatápíme. Ovšem i pro ty nejlepší studie platí totéž, co pro dříví, totiž že nevydává teplo samo od sebe, nýbrž potřebuje oheň, tedy Ducha, aby se Písmo rozhořelo v srdcích a měnilo se v život. Kvalitní dříví je tedy užitečné, neboť tento oheň sytí. Bible však není pěkná sbírka posvátných knih, určených ke studiu, nýbrž Slovo života, které je třeba rozsévat. Zmrtvýchvstalý žádá, abychom tento jeho dar přijali a rozdávali dál, a tak měli život v jeho jménu (srov. Jan 20,31).“

### **Nezanedbávat každodenní naslouchání Božímu slovu**

K našemu sluchu denně doléhá velké, až přílišné množství slov, která předávají informace, tlumočí četné podněty a často přesahují naši schopnost vnímavosti. V tomto kontextu nicméně nesmíme zanedbat každodenní naslouchání Božímu slovu, jedinému slovu věčného života (Jan 6,68). „Bylo by krásné, kdyby se Boží slovo stávalo stále více srdcem veškeré církevní činnosti“ (Benedikt XVI., Verbum Domini, 2011).

### **Kázání není soubor lidského moudra a znalostí. Má projevovat Ducha.**

Papež František vyzdvihнул v tomto ohledu důležitost dobře připravené homilie: Kázání není rétorické cvičení, ani soubor lidského moudra a znalostí, protože tak by se podobalo pouhému dříví. Má naopak projevovat Ducha (1 Kor 2,4), sdílet Boží slovo, jež se dotklo srdce kazatele, který pak sděluje onu vřelost a pomazání. Duch touží po tom,

aby z nás utvářel církev uspořádanou podle formátu Božího slova, tedy takovou, která nemluví sama od sebe či o sobě, nýbrž má denně na svých rtech Pána. Pokušení totiž spočívá v tom, že hlásáme sami sebe, čímž ovšem nepředáváme život tomuto světu.

**Církev se nikdy nespokojí s vlastními jistotami.**

**Podvoluje se všemu nepředvídatelně novému, co Duch přináší.**

Církev, žijící z naslouchání Božímu slovu, se nikdy nespokojí s vlastními jistotami. Podvoluje se všemu nepředvídatelně novému, co Duch přináší. Neochabuje v hlásání, nepoddává se deziluzím, neúnavně podporuje jednotu na všech úrovních, protože Slovo volá k jednotě a vyzývá každého člověka, aby druhému naslouchal a překonával dílčí zájmy. Církev živená Slovem tedy žije, aby hlásala Slovo. Jalově neřeční, ale noří se do ulic tohoto světa – nikoli ze zvláštní záliby či kvůli jejich pohodlnosti, nýbrž proto, aby na těchto místech hlásala. Církev věrná Slovu nešetří dechem, když provolává kérygma, a nečeká, že si jí někdo bude vážit. Boží Slovo, vycházející od Otce a vlité do světa, ji pohání až na nejzazší kraj země. Bible se stala její nejlepší vakcínou proti uzavřenosti a snaze o sebeuchování.

**Po nás se požaduje modlitba,**

**aby Boží slovo „dále konalo svůj běh“**

Boží – a nikoli naše – slovo nám odnímá sebestřednost, chrání nás před soběstačností a triumfalismem a svou odstředivou silou nás pohání navenek, k lidem, které dosud nezasáhlo. Nezaručuje nám ovšem jakousi vlašnou útěchu, protože se mění v oheň a vichr. Duch zapaluje srdce, přemísťuje horizonty a svou tvořivostí je rozšiřuje. Po nás se požaduje modlitba, aby Boží slovo „dále konalo svůj běh“ (2 Sol 3,1; překlad O. Petrů).

Modleme se a dejme se do práce, aby Bible nestála v knihovně mezi mnoha dalšími knihami, které o ní mluví, nýbrž konala svůj běh cestami tohoto světa a utábořila se tam, kde žijí lidé. Přeji vám, abyste přinášeli Slovo se stejným zanícením, o kterém jsme v těchto dnech četli ve velikonočních příbězích, kde všichni někam běží – ženy, Petr, Jan i dva emauzští učedníci... Běží, aby se setkali s živým Slovem a hlásali je.“

Z webu České sekce Radio Vaticana vybrala Jindra Malíková

## Josef Cukr SJ



Josef Cukr, římskokatolický kněz a jezuita, se narodil 2. ledna 1917 v Boršicích v rodině mlynáře jako nejmladší z pěti dětí.

V Boršicích vychodil základní školu, v roce 1928 začal studovat jezuitské gymnázium na Velehradě. Po maturitě v Kroměříži nastoupil v roce 1936 do jezuitského noviciátu v Benešově. Vystudoval filozofii a v roce 1942 odešel do Prahy studovat teologii.

Za války se zapojil do protinacistického odboje. V červenci roku 1944 byl zatčen a krutě vyšetřován v Pečkově paláci. Poté byl internován v Terezíně v Malé pevnosti.

Po válce studoval v Anglii na Heythrop College. Po ukončení studií byl v roce 1946 vysvěcen na kněze. Vrátil se do Československa a od roku 1947 působil v Bohosudově. Kvůli probaci byl poslán na Hostýn na studia. Tam jej v dubnu roku 1950 zastihla akce „K“. Internován byl v koncentračním klášteře opět v Bohosudově. Vzhledem k jeho mládí byl na podzim poslán k PTP a sloužil na různých místech na Slovensku.

Během služby u PTP si pro něj v roce 1952 přišla StB. Ve vykonstruovaném procesu byl roku 1953 odsouzen za velezradu a špionáž k jedenácti letům vězení. Během výkonu trestu prošel Pankrácem, Jáchymovem, Mírovem a Valdicemi. V Jáchymově pracoval na „Věži smrti“, kde třídil uranovou rudu. V tamní korekci musel celkem protřpět 143 dní. Propuštěn byl v roce 1960 na amnestii a vrátil se do rodných Boršic.

Do roku 1968 se živil manuálně v tamním stavebním podniku. V roce 1968 mu byl vrácen státní souhlas a začal opět působit jako kněz. Stal se administrátorem v Bohosudově, kde zůstal až do roku 2001. Obnovil zde poutní tradici a také zdejší biskupské gymnázium.

Poslední roky strávil na odpočinku na Velehradě. V roce 1999 mu prezident Václav Havel udělil státní vyznamenání „Za zásluhy“. V říjnu roku 2006 se stal čestným občanem města Krupky, jehož je Bohosudov součástí.

Zemřel 26. června 2014 na Velehradě. Poslední rozloučení se konalo 2. července ve velehradské bazilice.

*R.Jozíf*

## Z historického kalendáře

- 6.červen 1134** zemřel sv. Norbert, zakladatel premonstrátského řádu, arcibiskup v Magdeburku, jeho ostatky byly v roce 1627 převezeny do Prahy a uloženy v klášteře na Strahově, patron českého království (885 let)
- 7.červen 1329** zemřel Konrád Zbraslavský, český duchovní a diplomat, první opat zbraslavského klášteřa (690 let)
- 7.červen 1394** zemřela Anna Česká, dcera Karla IV., manželka anglického krále Richarda II. (625 let)
- 16.června 1869** se narodil Alois Lang, český katolický kněz, teolog, esejista a překladatel (150 let)
- 17.červen 1909** narodil se Karel Höger, český herec (110 let)
- 20.červen 1759** zemřel Mořic Adolf Karel Sachsen-Zeitz, litoměřický biskup v letech 1733-1759 (260 let)
- 21.červen 1949** v trestnici Bory byl popraven generál Heliodor Píka, po vykonstruovaném procesu se Píka stal jednou z prvních obětí politických procesů, v nichž se komunisté zbavovali nepohodlných lidí (70 let)
- 23.červen 894** český kníže a první křesťanský panovník Čech Bořivoj přijal na Velehradě křesťanskou víru a od Metoděje byl pokřtěn, zakladatel nejstarších kostelů v Čechách (1125 let)
- 27.červen 1509** zemřel Jan Filipec z Prostějova, administrátor olomoucké diecéze v letech 1482-1490 (510 let)
- 27.červen 1984** zemřel Metoděj Habáň O.P., český katolický kněz, filozof a spisovatel (35 let)
- 28.červen 1919** v Paříži byla podepsána Versailleská smlouva, která oficiálně ukončila první světovou válku (100 let)
- 29.červen 1989** byl zveřejněn manifest Několik vět, žádající svobodu a demokracii v Československu (30 let)
- 30.červen 1364** zemřel Arnošt z Pardubic, první český arcibiskup (655 let)

***Uzávěrka příštího čísla je 22. července 2019***

## Cisterciácký klášterní komplex Kreszów/Grüssau



Několik kilometrů za hraničním přechodem Královec/Lubawka se u města Kamienna Góra nachází v obci Krzesów (česky Křešov) hlavní poutní místo Laskavé Matky Boží.

Klášter zde založili v roce 1242 benediktinky, které z Opatovic pozvala Anna, manželka Jindřicha Pobožného. Její vnuk Bolek I., vévoda ze Svídnice a Javorska, povolal v roce 1292 do Křešova cisterciácké mnichy. Z opatství se stalo duchovní a kulturní centrum kraje. Na konci 14.století přešel klášter s celým knížectvím do českých rukou. Po slezských válkách v 18.století přešlo pod pruskou správu.

V roce 1810 byl klášter zrušen a stal se sídlem lesnické školy. Vzácná knihovna byla odvezena do Vratislavi a Lehnice. Po první světové válce byl klášter povýšen na opatství a převzali ho benediktini z pražských Emauz. V roce 1940 byl klášter zabrán německou armádou. Po 2. světové válce mnichy nahradily polské sestry benediktinky ze Sověty obsazeného Lvova.

Předmětem uctívání v kostele Nanebevzetí Panny Marie je obraz Milostivé Matky Boží s Jezulátkem ze 13. století (je nejstarším mariánským obrazem v Polsku). V roce 1997 byla legendami opředená ikona korunována papežem Janem Pavlem II. Obraz Matki Boskiej Łaskawej (tzv. „Krzyszowoské“) je též nazýván „Královnou Sudet“.

*Na hlavním oltáři můžete také spatřit obraz Nanebevzetí Panny Marie od Petra Brandla.*

Dne 29. srpna 1998 byl kostel Nanebevzetí Panny Marie papežem Janem Pavlem II. povýšen na „basiliku minor“.

*R.Jozíf*



**Program bohoslužeb v našich farnostech  
a další akce ve farnosti jsou ohlašovány při ohláškách  
nebo je sledujte na farním webu,  
který je na adrese:  
[www.farnostkostelec.cz](http://www.farnostkostelec.cz)**

*Neprodejné. Jen pro vnitřní potřebu.*

---